

Ευθανασία: σε ποιες χώρες επιτρέπεται:

/

Κράτη στα οποία επιτρέπεται η υπό όρους²⁰ ευθανασία είναι η Αυστραλία. Ιαπωνία, Γερμανία, Δανία, Σουηδία, Βέλγιο, Ολλανδία, Κίνα ενώ στις Η.Π.Α. αναλόγως την κάθε Πολιτεία (Όρεγκον, Καλιφόρνια). Το 2000 η Ολλανδική Βουλή²¹ ψήφισε τη νομιμοποίηση της ευθανασίας. σε ενήλικες και παιδιά άνω των δώδεκα ετών. Την ίδια χρονιά στην εν λόγω χώρα υπήρξαν 2.123 περιπτώσεις ευθανασίας από τις οποίες οι 1.893 στο τελευταίο στάδιο του καρκίνου. Το 2002 η ευθανασία αποποινικοποιήθηκε στο Βέλγιο ενώ το 2014 επετράπη με ψήφισμα από τη Βουλή της χώρας η ευθανασία στα παιδιά²² έπειτα από την εξέταση ψυχολόγου.

Εκτός από τις θεσμοθετημένες συλλογικές αποφάσεις για την ευθανασία υπάρχουν και οι προσωπικές πρωτοβουλίες. Σύμφωνα με έρευνα του ETHICUS²³ το 40% των ερωτηθέντων ιατρών για το αν έχουν προβεί σε ευθανασία χωρίς την άδεια του ασθενή απάντησαν ότι έχουν χορηγήσει θανατηφόρες δόσεις φαρμάκων σε ασθενείς τους οποίους διέγνωσαν ότι δεν είχαν πιθανότητα επιβίωσης. Στο σημείο αυτό φύεται το ερώτημα ποια ήταν οι πρόθεσή τους και αν αυτή μπορεί να αξιολογηθεί ως ευθανασία. Λαμβάνοντας υπόψιν ότι σύμφωνα με την ίδια έρευνα το 6.5% των θανάτων με χορήγηση θανατηφόρας ένεσης, περιείχαν την ίδια δόση φαρμάκου με τις περιπτώσεις που δίνεται για την ανακούφιση του πόνου.

Σε έρευνα το 1994 το British Medical Journal δημοσίευσε ότι το 91% των ερωτηθέντων ιατρών ήταν πρόθυμοι να εφαρμόσουν ευθανασία ενώ το 12% είχε

ήδη εφαρμόσει ενεργητική ευθανασία. Την ίδια χρονιά δημοσίευση της εφημερίδας ΤΑ ΝΕΑ²⁴ από έρευνα της Υγειονομικής Σχολής Αθηνών σε μονάδες εντατικής θεραπείας το 23,6% των ιατρών είχε αντιληφθεί περιπτώσεις ενεργητικής ενώ το 27,7% παθητικής ευθανασίας.

Με βάση τις ατομικές αυτές πρωτοβουλίες εφαρμογής της ευθανασίας φύεται το ερώτημα ως προς τα κριτήρια και την αρμοδιότητα όσων αποφασίζουν. Ποιος είναι σε θέση να προσδιορίσει ότι οι πόνοι του ασθενούς για παράδειγμα είναι αφόρητοι;

Στην Ολλανδία ο ίδιος ο πρόεδρος της Βασιλικής Ολλανδικής Ιατρικής Εταιρείας Ruud Hagenouw²⁵ δήλωσε ότι το στάδιο ορισμού του πόνου παραμένει προς διερεύνηση. Επίσης ποιος θα μπορούσε να ορίσει την ποιότητα της ζωής ενός ατόμου με τρόπο αξιόπιστο ώστε να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο της ευθανασίας. Είναι σε θέση το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό να αποτιμήσει τη θέληση του ασθενούς; Η πραγματοποίηση της ευθανασίας δε θα μπορούσε να προβάλλει τις προσωπικές συγκινησιακές ή ηθικές προοπτικές του δέκτη και την πρακτική εφαρμογή τους προς αποφυγή του δικού του πόνου και όχι απαραίτητα του πάσχοντος;

Σημειώσεις

20 Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, «Εκκλησία και το πρόβλημα της ευθανασίας», στο Το πρόβλημα της Ευθανασίας, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου για την Ευθανασία που διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Νεάπολη Θεσσαλονίκης 17-18 Μαΐου 2002, Αθήνα, Αποστολική Διακονία, 2003, σελ. 22, σελ. 15-28.

21 Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, στο ίδιο.

22 Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Επιτροπή Βιοηθικής, Επίσημα Κείμενα Βιοηθικής, Μεταμοσχεύσεις, Ευθανασία, Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή, Αθήνα, 2007, σελ. 31.

23 Ethicus Study Group, "End of life practices in European Intensive care units", στο διαδικτυακό τόπο: <http://jama.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=197049>, ημερομηνία

ανάκτησης: 23/6/2014.

24 Εμ. Παναγόπουλου, «Ευθανασία, ορισμός και ιστορική εξέλιξη, αρχές ιατρικής ηθικής-Όρκος Ιπποκράτη», στο Το πρόβλημα της Ευθανασίας, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου για την Ευθανασία που διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Νεάπολη Θεσσαλονίκης 17-18 Μαΐου 2002, Αθήνα, Αποστολική Διακονία, 2003, σελ. 43, σελ. 37-52.

25 Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, «Εκκλησία και το πρόβλημα της ευθανασίας», στο Το πρόβλημα της Ευθανασίας, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου για την Ευθανασία που διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Νεάπολη Θεσσαλονίκης 17-18 Μαΐου 2002, Αθήνα, Αποστολική Διακονία, 2003, σελ. 23, σελ. 15-28.

Παρατήρηση: η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της μελέτης «ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: ΜΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ» της ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου που κατατέθηκε ως διπλωματική εργασία στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστήμιου με επιβλέποντα καθηγητή τον Νικόλαο Κόϊο.